

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

УКРАЇНСЬКИЙ СЕЛЯНИН

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

2015 рік
Випуск 15

Редакційна колегія:

Морозов А.Г. – доктор іст. наук, професор, відповідальний редактор;
Марочко В.І. – доктор іст. наук, провідний наук. співробітник, заступник відповідального редактора;
Корнюченко С.В. – доктор іст. наук, професор, відповідальний секретар;
Башенко М.І. – доктор с-г. наук, професор, академік УААН;
Гоцуляк В.В. – доктор іст. наук, професор;
Даниленко В.М. – доктор іст. наук, член-кор. НАНУ;
Івангородський К.В. – канд. іст. наук, доцент;
Землюліна Н.І. – доктор іст. наук, професор;
Калініченко В.В. – доктор іст. наук, професор;
Кульчицький С.В. – доктор іст. наук, професор;
Лях С.Р. – доктор іст. наук, професор;
Масненко В.В. – доктор іст. наук, професор;
Мельниченко В.М. – канд. іст. наук, професор;
Моця О.П. – доктор іст. наук, член-кор. НАНУ;
Панченко П.П. – доктор іст. наук, професор;
Перехрест О.Г. – доктор іст. наук, професор;
Ресніт О.П. – доктор іст. наук, член-кор. НАНУ;
Темченко А.І. – канд. іст. наук, доцент;
Чабан А.Ю. – доктор іст. наук, професор;
Черевко О.В. – доктор екон. наук, професор.

Редколегія висловлює
щирю подяку за сприяння
у підготовці випуску
почесному голові асоціації “Незалежне
об’єднання сільськогосподарських
виробників Чорнобаївського району”,
почесному голові фонду
ім. І.М. Піддубного

**Петру Григоровичу
Душейку**

та керівництву корпорації “Дніпро”

**Андрію Петровичу Душейку,
Григорію Петровичу Душейку,
Олексію Петровичу Душейку**

Засновники – Інститут історії України НАН України,
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

Постановою Президії Вищої атестаційної комісії України
від 22.12.2010 р. № 1-05/8 видання внесено до Переліку
фахових видань з історичних наук
(Бюлетень ВАК України. – 2011. – № 2)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації серія КВ №16452-4924Р від 02.02.2010

Видається за рішенням Вченої ради
Черкаського національного університету
(протокол № 11 від 22.06.2015 р.)

Видання здійснюється за організаційної підтримки
Наукового товариства істориків-аграрників
та Науково-дослідного інституту селянства

З електронною версією журналу можна ознайомитися
за адресою: <http://biblioteka.edu.edu.ua/index.php/ukrainian-peasants>

ISBN 966-7986-12-8

© Інститут історії України НАН України, 2015
© Черкаський національний університет, 2015
© Автори статей, 2015

ББК 63.3 (4Укр) – 283
У – 45

УДК 94 (477) (08)

Наукове видання

УКРАЇНСЬКИЙ СЕЛЯНИН

ВИПУСК 15

(Збірник наукових праць)

Відповідальний за випуск – *С. В. Корновенко*

Комп'ютерна верстка – *А. І. Берестовий*

Український селянин: Зб. наук. праць / За ред. А. Г. Морозова. – Черкаси: Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, 2015. – Вип. 15. – 105 с.

Матеріали пропонованого увазі читачів збірника наукових праць охоплюють традиційне коло проблем аграрної історії України. Автори статей розкрили різні аспекти історії селянства, зокрема проблеми історіографії, методології, джерелознавства, а також історичний розвиток селянства на основних етапах історії України.

Для широкого кола фахівців гуманітарного профілю, викладачів, аспірантів, пошукачів, студентів і всіх, хто цікавиться аграрною історією України.

Підписано до друку 30.04.2015. Формат 84x108/16. Гарнітура Таймс.
Папір офсет. Ум. друк. арк. 21,3. Тираж 300 прим.

Надруковано з оригінал-макету:
ПП Чабаненко Ю.А. Свідоцтво про внесення
до Державного реєстру видавців серія ДК № 1898 від 11.08.2004 р.
Черкаси, вул. О. Дашкевича, 39; тел.: (0472) 45-99-84; E-mail: office@2uppost.com

НАШІ АВТОРИ

(станом на 30.04.2015 р.)

Бей Роман Васильович – кандидат технічних наук, директор ДНУ «Український науково-дослідний інститут спирту і біотехнології продовольчих продуктів»

Берестовий Андрій Іванович – кандидат історичних наук, викладач суспільних дисциплін Черкаського художньо-технічного коледжу

Бородай Ірина Сергіївна – доктор історичних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу інтелектуальної власності, маркетингу інновацій та аспірантури Інституту розведення і генетики тварин ім. М.В. Зубця НААН

Булах Тетяна Дмитрівна – аспірантка кафедри архівознавства, новітньої історії та спеціальних історичних дисциплін Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького

Верховцева Ірина Геннадіївна – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України Ізмаїльського державного гуманітарного університету

Волюс Ольга Василівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільствознавчої освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Галатир Віталій Вікторович – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу інформаційних технологій Державного архіву Хмельницької області

Гудзь Віктор Васильович – кандидат історичних наук, доцент, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри історії, Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б. Хмельницького

Демуз Інна Олександрівна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та культури України, Державний вищий навчальний заклад «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

Дудяк Олег Анатолійович – кандидат історичних наук, доцент кафедри давньої історії України та архівознавства Львівського національного університету ім. І. Франка

Ермілов Валерій Семенович – кандидат медичних наук, доцент кафедри природничо-математичної освіти та інформаційних технологій Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Жиленкова Ірина Миколаївна – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та етнополітики НПУ ім. М.П. Драгоманова

Захарченко Марина Василівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри архівознавства, новітньої історії та спеціальних історичних дисциплін Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького

Киридон Петро Васильович – доктор історичних наук, доцент кафедри історії України Полтавського національного університету ім. В.Г. Короленка

Комарницький Олександр Борисович – кандидат історичних наук, доцент, докторант кафедри історії України Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка, голова Кам'янець-Подільської міської організації Національної спілки краєзнавців України, член Національної спілки журналістів України

Корицький Ілля Сергійович – здобувач кафедри джерелознавства, історіографії та спеціальних історичних дисциплін Запорізького національного університету, викладач Запорізького гуманітарного коледжу ЗНТУ

Корновенко Сергій Валерійович – доктор історичних наук, професор, професор кафедри інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького

Кулікова Тетяна Олексіївна – здобувач кафедри архівознавства, новітньої історії та спеціальних історичних дисциплін Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького

Кухаренко Артур Андреевич – аспірант Белорусского государственного университета, ведучий спеціаліст Головного управління науки Белорусского государственного университета, преподаватель Центра системных исследований проблем молодежи Белорусского государственного университета

Лазуренко Валентин Миколайович – доктор історичних наук, професор кафедри історії України Черкаського державного технологічного університету

Лазуренко Юрій Миколайович – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії України та суспільних дисциплін Черкаського державного технологічного університету

Майборода Оксана Леонтіївна – кандидат історичних наук, доцент кафедри інженерної педагогіки, психології та українознавства Луцького національного технічного університету

Малиновська Таїсія Володимирівна – кандидат історичних наук, головний бібліограф Наукової бібліотеки Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара

Малиновський Борис Володимирович – кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри державно-правових дисциплін НУ «Одеська юридична академія»

Мартинюк Ярослава Миколаївна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри інженерної педагогіки, психології та українознавства Луцького національного технічного університету

Михайлюк Юрій Миколайович – кандидат історичних наук, доцент, докторант кафедри історії та етнології України Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Морозов Анатолій Георгійович – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри архівознавства, новітньої історії та спеціальних історичних дисциплін Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького

Перехрест Олександр Григорович – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри всесвітньої історії Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького

Священко Зінаїда Василівна – доктор історичних наук, доцент, професор кафедри загальної історії Уманського державного педагогічного університету ім. П. Тичини

Сливенко Вячеслав Альбертович – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та туристичного бізнесу Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара

Тимків Іван Володимирович – аспірант кафедри історії України Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

Тігіка Олена Олександрівна – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри всесвітньої історії Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького

Чабан Анатолій Юзефович – доктор історичних наук, професор, професор кафедри архівознавства, новітньої історії та спеціальних історичних дисциплін Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького

Чепурда Ганна Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Черкаського державного технологічного університету

Шугай Людмила Григорівна – аспірант кафедри архівознавства, новітньої історії та спеціальних історичних дисциплін Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького